

Til: Statnett SF

Sendes til: tilknytning@statnett.no

Fra: BW Velora

Dato: 27. Mai, 2026

Innspill: Strengere modenhetskrav for forbrukstilknytninger $\geq$ 100 MW

Innledende betraktninger

BW Velora støtter Statnetts mål om å sikre at nettkapasitet reserveres for de beste prosjektene. En strammere og mer forutsigbar kø er i alles interesse, ettersom den luker ut aktører som spekulerer i fremtidig kapasitet uten konkrete planer. Innrettet på riktig måte vil strengere modenhetskrav gi seriøse utviklere bedre rammebetingelser. Statnett fokuserer noe ensidig på byggeprosjektet i vurderingskriteriene (CAPEX). Vi anerkjenner at et godt underlag på CAPEX kan være en ledende indikator på et modent prosjekt, men det er likevel slik at industriprosjekter besluttes og finansieres basert på helhetlige og solide business cases. Effektiv gjenbruk av dokumentasjon kan også sikre at etablerte aktører enkelt og til lav kost kan fremstå som «modne».

Som utvikler og operatør av datasenter arbeider vi med prosjekter som er reelle og realistiske, men som av natur befinner seg i en fase der kommersiell modenhet utvikles parallelt med finansiering, teknisk utvikling og regulatoriske avklaringer. Vi mener forslagene på enkelte punkter setter listen for høyt på et tidlig stadium, og at dette kan forsinke nettopp de prosjektene Statnett ønsker å prioritere.

Erfaringene fra Europa er relativt entydige: utsatt regulering ender med drastiske tiltak. Irland, Nederland og Danmark har alle måttet innføre moratorier eller akutt køstopp etter at betydelig – og delvis spekulativ – etterspørsel overvældet systemet. Erfaringene fra Finland viser at Fingrids transparente tilknytningsprosess, med faseindelte og forutsigbare krav, fungerer godt. Statnetts forslag er derfor prinsipielt riktig. Spørsmålet er om detaljene er godt nok kalibrert.

Modenhetskriterier: Behov for differensiering etter prosjektfase

Vi støtter skjerpede krav, men ber Statnett differensiere tydelig mellom krav for plass i kapasitetskø og krav for reservasjon av eksisterende ledig kapasitet. For å etablere et prosjekt har selskaper et legitimt behov for klarhet om nettilknytning som grunnlag for å markedsføre kapasitet mot slutt kunder og sikre langsiktig finansiering. Uten at kundene og kapitalen er på plass, er det i praksis ikke mulig å dokumentere et fullt kommersielt grunnlag. Og uten forutsigbar nettilknytning er det ikke mulig å sikre et slikt kommersielt grunnlag.

For plass i kapasitetskø bør følgende være tilstrekkelig:

- Dokumentert kontroll over aktuelt areal / landområde (eierskap, leieavtale eller opsjon med definerte vilkår)
- Igangsatt reguleringsløp med konkrete milepæler
- Prosjektbeskrivelse som viser hvordan anlegget skal bygges og hva det reelle strømbehovet er
- Finansiering sikret frem til neste beslutningsport, samt en overordnet finansieringsplan

Regulert areal kan ikke være et absolutt krav tidlig i utviklingsløpet

Kravet om ferdig regulert areal som absolutt vilkår er uheldig. Kommunale planprosesser, innsigelser og klageprosesser er ikke fullt ut under utviklers kontroll. Et prosjekt kan være kommersielt og teknisk solid, men likevel avhengig av en planprosess som raskt kan ta flere år. Vi foreslår i stedet at ferdig regulert areal innføres som milepæl for å beholde reservasjon av ledig kapasitet, heller enn inngangsvilkår for kapasitetsøk. Subsidiært foreslås det for eksisterende industritomter en overgangsordning. For nye reguleringsplaner vedtatt før ny plan- og bygningslov §§ 12-5 og 12-7 trådte i kraft 30.06.2025, foreslås det en overgangsperiode på to år, hvor iverksetting av kravet om ferdig regulering før strømsøknad utsettes. Omregulering kan ta 1–2 år og vil ellers begrense muligheten til å utvikle disse områdene og utnytte investeringene grunneiere allerede har gjort ved å ferdigstille reguleringsplan.

Datasentre gir betydelige gevinster for samfunnet. De utgjør kritisk digital infrastruktur for norsk næringsliv, skaper lokale arbeidsplasser og skatteinntekter, og overskuddsvarmen kan leveres til fjernvarmenett og nærliggende industri. I tillegg forutsetter datasenteretableringer andre omfattende investeringer i omkringliggende digital infrastruktur, noe som også legger til rette for annen industrietablering i samme område.

Dagens modenhetsvurdering måler imidlertid kun brutto kraftforbruk, ikke netto samfunnsbidrag. Vi ber Statnett og relevante myndigheter utrede hvordan en helhetlig nyttevurdering kan innarbeides i kriteriene. Dette er avgjørende både for å realisere potensialet i datasentre og tilknyttet infrastruktur, og for å ivareta næringens legitimitet.

Tydelige overgangsregler og strenge krav til konfidensialitet

Prosjekter som er utviklet under gjeldende krav, bør ikke miste sin posisjon som følge av nye vilkår innført på kort varsel. Vi ber om at overgangsreglene beskrives samlet, og at det fastsettes individuelle frister for supplerende dokumentasjon.

Dokumentasjonskravene vil kunne avdekke forretningssensitiv informasjon. Det er derfor viktig at Statnett etablerer klare rutiner for tilgangsstyring og håndtering av innsyns krav før de nye kravene trer i kraft. Vi ber også om at Statnett utarbeider tydelige veiledning til formkrav på dokumentasjonen.

BW Velora bidrar gjerne i møtet og videre dialog om utformingen av kriterier som skiller modne prosjekter fra mer spekulative, uten å stoppe reell industriutvikling i tidlig fase.

Mvh

Nils Kristian Liveng-Ness

Executive Director & Co-Founder

BW Velora AS

Oslo / 27.05.2026